

Poštovani Ministre Noviću,

POZIV Ministarstvu civilnih poslova da bez odlaganja otpočne pripreme za sprovođenje međunarodnog testiranja učenika (TIMMS) za 2015. godinu.

Pozivamo Ministarstvo Civilnih poslova Bosne i Hercegovine da što prije pokrene inicijativu za provođenje procesa pripreme za učešće u TIMSS-u 2015. godine, sa jasnim instrukcijama kako podržati kompletan proces u saradnji s relevantnim entitetskim i kantonalnim ministarstvima, imajući u vidu vremenski okvir za sve neophodne pripreme. Nadalje, kako bi se uspostavili temelji za izvodivost i održivost ovog testiranja, Ministarstvo bi trebalo alocirati sredstva za troškove participacije i provedbe testiranja. Time se stvaraju preduslovi za učešće BiH u TIMSS-u 2015. godine.

U svrhu poboljšanja kvaliteta obrazovanja, većina država provodi testiranje učenika četvrtih i osmih razreda iz različitih relevantnih oblasti. Testovi TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) - međunarodni su i standardizovani testovi, a njima se provjerava sposobnost učenika da razumiju i primijene usvojene zadatke iz predmetnih oblasti. U 2011. godini više od 60 zemalja je provelo ovo istraživanje.

TIMSS indirektno prati metode izvođenja nastave, njen kvalitet, kvalitet sadržaja udžbenika, kao i načine dodatnog stručnog usavršavanja nastavnika. Sveobuhvatna analiza informacija koja proizlazi iz ovog testiranja omogućava zemljama da uoče mnoge relevantne slabosti i donesu odgovarajuće odluke o potrebnim promjenama u obrazovnom sistemu.

Do sada, Bosna i Hercegovina je samo jednom učestvovala u TIMSS testiranju, i to 2007. godine. Za organizaciju i provedbu bila je zadužena Međuentitetska agencija za standarde i ocjenjivanje u obrazovanju u Federaciji BiH i Republici Srpskoj (današnja Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje – APOSO). Iako je Agencija imala namjeru ponoviti testiranje, te je definisala prevode i uzorke testova, TIMSS testiranje nije provedeno 2011. godine.

Redovno provođenje ovog testiranja nije trošak nego investicija koja će doprinijeti većem prosperitetu, razvoju i rastu države. Globalni rezultati TIMSS-a ukazuju na to da su zemlje čiji učenici ostvaruju najbolje rezultate upravo one koje ostvaruju najveći ekonomski rast i napredak. Preporuke Evropske unije o uvođenju standardizovanog obrazovnog sistema datiraju još od Lisabonske strategije, gdje je navedeno da sistemi edukacije trebaju omogućiti postizanje što boljih rezultata u matematici, čitanju i nauci kod što većeg broja učenika. Bitnost provođenja TIMSS-a naglašava i Evropska komisija kroz Strategiju Evrope 2020. U dokumentu „Ključni podaci o nastavnicima i direktorima škola u Europi“ (Key Data on Teachers and School Leaders in Europe, 2010) navodi se da je TIMSS jedan od važnih parametara za kvantifikovanje kvaliteta obrazovanja, kako u Evropskoj uniji tako i u budućim članicama ove zajednice. Učestvovanjem u TIMSS-u BiH bi napravila korak bliže ispunjavanju evropskih standarda.

Ukoliko bi se, osim TIMSS-a za osnovne škole, uvelo i napredno testiranje (TIMSS Advanced - testiranje ispituje znanje i kompetencije, nastavni plan i program, kao i nastavni proces u srednjim školama), bh. obrazovni sistem bi dobio kompletan pregled stanja, odnosno sliku napretka srednjoškolaca u oblastima matematike i prirodnih nauka i njihove spremnosti za polaganje mature, upis na fakultete i pronalaženje vlastitog mjesta na tržištu rada.

Iako Bosna i Hercegovina u prošlom testiranju nije zabilježila visoke rezultate, ovo istraživanje je pokazalo da bh. školstvo posjeduje velike potencijale. Potrebno je uvođenjem redovnog međunarodnog testiranja poboljšati metodologiju rada i kurikulum, jer nedostaci koji se javljaju u ova dva aspekta direktno utiču na rezultate testiranja.

Potreba za poboljšanjem kurikuluma i metodologije nastave je vidljiva iz četiri istraživanja o obrazovnom sistemu u Bosni i Hercegovini koja je proveo Centar za politike i upravljanje, a koje možete pronaći na stranici CPU-a www.cpu.org.ba/publikacije. Ministarstvo civilnih poslova BiH treba bez odlaganja uložiti neophodne napore kako bi Bosna i Hercegovina učestvovala u TIMSS-u 2015. godine i dobila adekvatne podatke o stanju bh. obrazovnog sistema, te kreirati strategiju za ispravljanje nedostataka koji našu djecu spriječavaju u dobijanju najboljeg mogućeg obrazovanja.

Centar za politike i upravljanje Vam stoji na raspolaganju za svaki vid eventualne saradnje i pomoći u ovom procesu.

Centar za politike i upravljanje

